VALTIOVARAINMINISTERIÖ

**Lausunto**

Henkilöstö- ja hallintopolitiikkaosasto
Valtion työmarkkinalaitos

1.10.2015

Eduskunta
Puolustusvaliokunta
puv@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 2.10.2015

## Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön muuttamiseksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 16/2015 vp)

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työeläkejärjestelmää koskevaa lainsäädäntöä. Työeläkejärjestelmää koskevien muutosten vuoksi ehdotetaan muutoksia myös muita sosiaalivakuutusetuuksia koskeviin lakeihin sekä yksityisten alojen työeläkkeiden rahoitusta koskeviin lakeihin. Kuntien, valtion, evankelis-luterilaisen kirkon ja Kelan nykyiset neljä eläkelakia ehdotetaan yhdistettäväksi yhdeksi uudeksi julkisten alojen eläkelaiksi.

Esitys noudattelee työmarkkinakeskusjärjestöjen 26.9.2014 tekemää sopimusta ehdotukseksi seuraavaksi työeläkeuudistukseksi. Esityksen mukaan alinta vanhuuseläkeikää nostetaan nykyisestä 63 vuodesta vuonna 1955 ja sen jälkeen syntyneillä. Eläkeikä nousisi asteittain kolme kuukautta jokaista syntymävuosiluokkaa kohden, kunnes se on 65 vuotta. Tämän saavuttamisen jälkeen eläkeiän alaraja sidottaisiin elinajanodotteeseen.

Eläkettä karttuisi jatkossa kaikille 1,5 % palkasta. Poikkeuksena olisivat 53–62 –vuotiaat, joille eläkettä karttuisi 1,7 % vuoden 2025 loppuun saakka. Työntekijän eläkemaksun vähentämisestä palkasta eläkelaskennassa luovuttaisiin. Osa-aikaeläke lakkautettaisiin ja korvattaisiin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä. Uutena eläkemuotona työeläkejärjestelmään tulisi työuraeläke.

Esityksen keskeisiä yleisiä tavoitteita ovat työurien pidentäminen, julkisen talouden kestävyysvajeen vähentäminen, työeläkejärjestelmän rahoituksellisen kestävyyden ja eri ikäluokkia koskevan riittävän eläketason turvaaminen sekä sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden varmistaminen.

Eläkeuudistuksen on tarkoitus koskea yhtäläisesti kaikkia valtion palveluksessa olevia henkilöstöryhmiä. Vanhuuseläkeikä nousisi pääsääntöisesti samalla tavalla kuin yksityisten alojen eläkeikä. Esityksen mukaan myös ammatillisen eläkeiän valinneiden eläkeikää nostettaisiin asteittain kolmella kuukaudella vuodessa vuonna 1955 ja sen jälkeen syntyneillä. Ammatillinen eläkeikä voisi nousta korkeintaan kahdella vuodella.

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 Valtioneuvosto
www.vm.fi

Puh 0295 16001 (vaihde)
Faksi 09 160 33123
valtiovarainministerio@vm.fi
Y-tunnus 0245439-9

Nykyisessä valtion eläkelaissa ovat erityissäännökset sotilaseläkejärjestelmästä, jota sovelletaan puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen sotilasvirassa palvelevaan henkilöstöön. Tällä hetkellä sotilailla on oikeus eläkkeeseen pääsääntöisesti 55-vuotiaana. Esityksen mukaan sotilaseläkejärjestelmän piiriin kuuluvien vanhuuseläkeiät nousisivat samojen periaatteiden mukaan kuin muilla palkansaajilla. Sotilaseläkkeiden alkamista myöhennettäisiin asteittain vuodesta 2018 alkaen kolmella kuukaudella kutakin ikäluokkaa kohden, kuitenkin enintään kahdella vuodella. Myöhentäminen koskisi vuonna 1963 ja sen jälkeen syntyneitä ja vuosina 1970-1972 syntyneillä olisi oikeus vanhuuseläkkeeseen 57-vuotiaana. Lisäksi säädettäisiin mm. lentäjäntutkintoa edellyttävässä virassa palvelevien sotilaiden eläkeiän korottamisesta vastaavasti.

Muutos koskisi noin 10 000 sotilasvirassa olevaa virkamiestä. Muista palkansaajista poiketen työntekijän työeläkemaksun vähentämisestä ei luovuttaisi sotilaseläkkeiden osalta. Sotilaseläkejärjestelmän erilaisesta laskentatavasta johtuen vähentämisestä luopuminen aiheuttaisi sotilaseläkejärjestelmän piiriin kuuluville perusteetonta etua, jota on vältettävä.

Valtion työmarkkinalaitos pitää esitystä eläkejärjestelmän uudistamiseksi perusteltuna ja kannattaa sen hyväksymistä. Valtion työmarkkinalaitos pitää lisäksi tärkeänä, että eläkeuudistus toteutetaan valtion palveluksessa olevien osalta yhtäläisesti rajaamatta mitään henkilöstöryhmää uudistuksen ulkopuolelle.

Hallitusneuvos Tuija Wilska